

PŘEKLAD

NAGOJSKO-KUALALUMPURSKÝ DOPLŇKOVÝ PROTOKOL O ODPOVĚDNOSTI A NÁHRADĚ ŠKOD KE CARTAGENSKÉMU PROTOKOLU O BIOLOGICKÉ BEZPEČNOSTI

SMLUVNÍ STRANY TOHOTO DOPLŇKOVÉHO PROTOKOLU,

JAKO smluvní strany Cartagenského protokolu o biologické bezpečnosti k Úmluvě o biologické rozmanitosti (dále jen „protokol“),

BEROUCE V ÚVAHU zásadu 13 Deklarace o životním prostředí a rozvoji přijaté v Riu,

OPĚTNĚ STVRZUJÍCE přístup založený na předběžné opatrnosti obsažený v zásadě 15 Deklarace o životním prostředí a rozvoji přijaté v Riu,

UZNÁVAJÍCE, že je třeba stanovit vhodná protipatření tam, kde došlo ke škodě nebo je dostatečně vysoká pravděpodobnost, že se tak stane, a to v souladu s protokolem,

S ODVOLÁNÍM NA článek 27 protokolu,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1**Cíl**

Cílem tohoto doplňkového protokolu je přispět k ochraně a udržitelnému využívání biologické rozmanitosti, rovněž s přihlédnutím k rizikům pro lidské zdraví, stanovením mezinárodních pravidel a postupů v oblasti odpovědnosti a náhrady škod týkající se živých modifikovaných organismů.

Článek 2**Používání termínů**

1. Pro tento doplňkový protokol se použijí termíny použité v článku 2 Úmluvy o biologické rozmanitosti (dále jen „úmluva“) a článku 3 protokolu.

2. Pro účely tohoto doplňkového protokolu se dále rozumí:

a) „konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu“ konference smluvních stran úmluvy sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu;

b) „škodou“ nepříznivé účinky na ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti, rovněž s přihlédnutím k rizikům pro lidské zdraví, které:

i) jsou měřitelné nebo jinak pozorovatelné s přihlédnutím k vědecky stanoveným základním stavům, jsou-li dostupné, uznaným příslušným orgánem, který zohledňuje veškeré další změny způsobené lidmi a přirozené změny, a

ii) jsou významné, jak je uvedeno v odstavci 3 níže;

c) „provozovatelem“ každá osoba mající přímou nebo nepřímou kontrolu nad živým modifikovaným organismem,

kteřá může podle potřeby a jak je stanoveno vnitrostátními právními předpisy zahrnovat mimo jiné držitele povolení, osobu, která uvedla živý modifikovaný organismus na trh, vývojového projektanta, výrobce, oznamovatele, vývozce, dovozce, dopravce či dodavatele;

d) „protipatřeními“ přiměřené kroky, jejichž účelem je:

i) předcházet, minimalizovat, omezit, zmírnit škody nebo se jich vhodným způsobem vyvarovat,

ii) obnovit biologickou rozmanitost prostřednictvím kroků, které budou podniknuty v tomto pořadí:

a) obnova biologické rozmanitosti do stavu, který existoval před vznikem škod, nebo do stavu, který se nejvíc blíží takovému stavu, a pokud příslušný orgán rozhodne, že to není možné;

b) obnova provedená, mimo jiné, nahrazením ztráty biologické rozmanitosti jinými složkami biologické rozmanitosti pro tentýž nebo jiný způsob použití, a to v tomtéž nebo podle potřeby jiném místě.

3. „Významné“ nepříznivé účinky se stanoví na základě faktorů, jako jsou:

a) dlouhodobá nebo trvalá změna, tj. změna, u níž v přiměřené časové lhůtě nedojde k náhradě škod prostřednictvím přirozené obnovy;

b) rozsah kvalitativních a kvantitativních změn, které mají nepříznivý vliv na složky biologické rozmanitosti;

c) snížení schopnosti složek biologické rozmanitosti poskytovat zboží a služby;

d) rozsah jakýchkoli nepříznivých účinků na lidské zdraví v rámci protokolu.

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tento doplňkový protokol se vztahuje na škody způsobené živými modifikovanými organismy, které mají původ v přeshraničním pohybu. Uvedené živé modifikované organismy jsou takové, které:

- a) jsou určeny k přímému užití jako potravina nebo krmivo nebo ke zpracování;
- b) jsou určeny k uzavřenému nakládání;
- c) jsou určeny k záměrnému zavádění do životního prostředí.

2. Pokud jde o záměrné přeshraniční pohyby, tento doplňkový protokol se vztahuje na škody vyplývající z povoleného používání živých modifikovaných organismů uvedených výše v odstavci 1.

3. Tento doplňkový protokol se rovněž vztahuje na škody vyplývající z neúmyslných přeshraničních pohybů podle článku 17 protokolu, jakož i na škody vyplývající z nezákonných přeshraničních pohybů podle článku 25 protokolu.

4. Tento doplňkový protokol se vztahuje na škody vyplývající z přeshraničního pohybu živých modifikovaných organismů, který byl zahájen po vstupu tohoto doplňkového protokolu v platnost pro smluvní stranu, do jejíž jurisdikce byl přeshraniční pohyb uskutečněn.

5. Tento doplňkový protokol se vztahuje na škody, k nimž došlo na území v rámci vnitrostátní jurisdikce smluvních stran.

6. Při řešení škod, k nimž došlo na území v rámci vnitrostátní jurisdikce smluvních stran, mohou smluvní strany použít kritéria stanovená jejich vnitrostátními právními předpisy.

7. Vnitrostátní právní předpisy, jimiž se provádí tento doplňkový protokol, se rovněž vztahují na škody vyplývající z přeshraničních pohybů živých modifikovaných organismů ze států, které nejsou smluvními stranami.

Článek 4

Příčinná souvislost

Musí být stanovena příčinná souvislost mezi škodami a příslušným živým modifikovaným organismem, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Článek 5

Protiopatření

1. V případě škod smluvní strany v závislosti na požadavcích příslušného orgánu vyžadují, aby příslušný provozovatel či provozovatelé:

a) neprodleně informoval/i příslušný orgán;

b) vyhodnotil/i škody a

c) přijal/i vhodná protiopatření.

2. Příslušný orgán je povinen:

a) určit provozovatele, který škody způsobil;

b) vyhodnotit škody a

c) určit, která odpovídající protiopatření by měl provozovatel přijmout.

3. Pokud příslušné informace, včetně dostupných vědeckých informací a informací dostupných v Informačním systému pro biologickou bezpečnost, naznačují, že v případě nepříjetí včasných protiopatření existuje dostatečná pravděpodobnost vzniku škod, je provozovatel povinen přijmout vhodná protiopatření, aby se takovým škodám zabránilo.

4. Příslušný orgán může provést vhodná protiopatření, zejména pokud tak nečinil provozovatel.

5. Příslušný orgán je oprávněn vymáhat od provozovatele náhradu nákladů a výdajů na vyhodnocení škod a provedení takových vhodných protiopatření, jakož i náklady a výdaje s tím spojené. Smluvní strany mohou ve svých vnitrostátních předpisech stanovit další situace, v nichž provozovatel není povinen nést náklady a výdaje.

6. Rozhodnutí příslušného orgánu, kterými se od provozovatele vyžaduje provést protiopatření, by měla být odůvodněna. Taková rozhodnutí by měla být provozovateli oznámena. Vnitrostátní právní předpisy stanoví opravné prostředky, včetně možnosti správního nebo soudního přezkumu takových rozhodnutí. Příslušný orgán v souladu s vnitrostátními právními předpisy také informuje provozovatele o dostupných opravných prostředcích. Využívání těchto opravných prostředků nebrání příslušnému orgánu, aby přijal za přiměřených okolností odpovídající protiopatření, nestanoví-li vnitrostátní právní předpisy jinak.

7. Při provádění tohoto článku a s cílem vymezit konkrétní protiopatření, která budou příslušným orgánem požadována nebo přijímána, mohou smluvní strany podle potřeby posoudit, zda jsou opatření již upravena jejich vnitrostátními právními předpisy upravujícími občanskoprávní odpovědnost.

8. Protiopatření musí být provedena v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Článek 6

Výjimky

1. Smluvní strany mohou svými vnitrostátními právními předpisy stanovit tyto výjimky:

a) vyšší moc neboli vis major a

b) válečný akt nebo občanské nepokoje.

2. Smluvní strany mohou svými vnitrostátními právními předpisy stanovit další výjimky a zmírnění, jež považují za vhodné.

Článek 7

Lhůty

Smluvní strany mohou svými vnitrostátními právními předpisy stanovit:

- a) relativní nebo absolutní lhůty, včetně lhůt pro kroky spojené s protiopatřeními, a
- b) počátek období, ke kterému se lhůta vztahuje.

Článek 8

Finanční limity

Smluvní strany mohou svými vnitrostátními právními předpisy stanovit finanční limity pro náhradu nákladů a výdajů spojených s protiopatřeními.

Článek 9

Právo na náhradu

Tento doplňkový protokol nesmí omezit právo na postih nebo odškodnění, které má provozovatel vůči jakékoli jiné osobě, nebo tomuto právu bránit.

Článek 10

Finanční zabezpečení

1. Smluvní strany si ponechávají právo stanovit svými vnitrostátními právními předpisy finanční zabezpečení.

2. Smluvní strany uplatní právo uvedené výše v odstavci 1 způsobem, který je v souladu s jejich právy a povinnostmi podle mezinárodního práva, a to s přihlédnutím k posledním třem odstavcům preambule protokolu.

3. První zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu po vstupu doplňkového protokolu v platnost požádá sekretariát o provedení komplexní studie, která se mimo jiné bude zabývat:

- a) formami mechanismů finančního zabezpečení;
- b) posouzením ekologických, ekonomických a společenských dopadů těchto mechanismů, zejména na rozvojové země, a
- c) stanovením vhodných subjektů pro zajištění finančního zabezpečení.

Článek 11

Odpovědnost států za jednání v rozporu s mezinárodním právem

Tento doplňkový protokol se nedotýká práv a povinností států vyplývajících z pravidel obecného mezinárodního práva, pokud jde o odpovědnost států za jednání v rozporu s mezinárodním právem.

Článek 12

Provádění a vztah k občanskoprávní odpovědnosti

1. Smluvní strany vnitrostátními právními předpisy stanoví pravidla a postupy pro řešení škod. Za účelem splnění této povinnosti smluvní strany stanoví protiopatření v souladu s tímto doplňkovým protokolem a podle potřeby mohou:

- a) uplatnit stávající vnitrostátní právní předpisy, včetně případně obecných pravidel a postupů pro občanskoprávní odpovědnost;
- b) uplatnit nebo vypracovat pravidla a postupy pro občanskoprávní odpovědnost zvláště pro tento účel, nebo
- c) uplatnit nebo vypracovat kombinaci obou možností.

2. S cílem zajistit odpovídající pravidla a postupy ve vnitrostátních právních předpisech upravujících občanskoprávní odpovědnost na majetku a za škody na zdraví spojené se škodami definovanými v čl. 2 odst. 2 písm. b) smluvní strany:

- a) nadále uplatňují stávající obecné právní předpisy upravující občanskoprávní odpovědnost;
- b) zvláště pro tento účel vypracují a uplatní nebo nadále uplatňují právní úpravu občanskoprávní odpovědnosti, nebo
- c) vypracují a uplatní nebo nadále uplatňují kombinaci obou možností.

3. Při vypracování právních předpisů upravujících občanskoprávní odpovědnost, jak je uvedeno výše v odstavcích 1 a 2 v písmenech b) a c), se smluvní strany mimo jiné soustředí na:

- a) škody;
- b) standardy odpovědnosti, včetně absolutní odpovědnosti nebo odpovědnosti za zavinění;
- c) případně stanovení odpovědnosti;
- d) právo vymáhat nároky.

Článek 13

Posouzení a přezkum

Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu přezkoumá po pěti letech od vstupu tohoto doplňkového protokolu v platnost a poté po každých pěti letech jeho účinnost, za předpokladu, že smluvní strany poskytnou informace, které takový přezkum vyžadují. Nerozhodnou-li smluvní strany doplňkového protokolu jinak, přezkum se provede v rámci posouzení a přezkumu protokolu podle článku 35 protokolu. První přezkum zahrne přezkum účinnosti článků 10 a 12.

Článek 14

Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolů

1. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu slouží jako zasedání smluvních stran tohoto doplňkového protokolu, a to s výhradou čl. 32 odst. 2 úmluvy.

2. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran protokolu pravidelně přezkoumává provádění tohoto doplňkového protokolu a v rámci svého mandátu přijímá rozhodnutí nezbytná k prosazení jeho účinného provádění. Vykonává funkce, které jsou jí tímto doplňkovým protokolem svěřeny, a obdobným způsobem též funkce, které jsou jí svěřeny podle čl. 29 odst. 4 písm. a) a f) protokolu.

Článek 15

Sekretariát

Sekretariát zřízený článkem 24 úmluvy plní funkci sekretariátu tohoto doplňkového protokolu.

Článek 16

Vztah k úmluvě a protokolu

1. Tento doplňkový protokol doplňuje protokol a nesmí protokol měnit ani upravovat.

2. Tento doplňkový protokol se nedotkne práv a povinností smluvních stran tohoto doplňkového protokolu vyplývajících z úmluvy a protokolu.

3. Není-li tímto doplňkovým protokolem stanoveno jinak, ustanovení úmluvy a protokolu se obdobně použijí na tento doplňkový protokol.

4. Aniž by tím byl dotčen výše uvedený odstavec 3, tento doplňkový protokol se nedotkne práv a povinností jakékoli smluvní strany vyplývajících z mezinárodního práva.

Článek 17

Podpis

Tento doplňkový protokol je otevřen k podpisu pro smluvní strany protokolu v sídle Organizace spojených národů v New Yorku ve dnech 7. března 2011 až 6. března 2012.

Článek 18

Vstup v platnost

1. Tento doplňkový protokol vstoupí v platnost devadesátým dnem po dni uložení čtyřicáté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení států nebo organizací pro regionální hospodářskou integraci, jež jsou smluvními stranami protokolu.

2. Pro každý stát nebo organizaci pro regionální hospodářskou integraci, které ratifikují, přijmou nebo schválí tento doplňkový protokol nebo k němu přistoupí po uložení čtyřicáté listiny podle výše uvedeného odstavce 1, vstoupí tento doplňkový protokol v platnost devadesátým dnem po dni uložení listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení daného státu nebo organizace pro regionální hospodářskou integraci, případně ke dni, k němuž pro daný stát nebo organizaci pro regionální hospodářskou integraci vstupuje v platnost protokol, podle toho, co nastane později.

3. Pro účely výše uvedených odstavců 1 a 2 se žádná listina uložená organizací pro regionální hospodářskou integraci nepokládá za dodatečnou k těm, které byly uloženy členskými státy uvedené organizace.

Článek 19

Výhrady

K tomuto doplňkovému protokolu nemohou být činěny žádné výhrady.

Článek 20

Odstoupení

1. Kdykoli po uplynutí dvou let ode dne vstupu tohoto doplňkového protokolu v platnost pro určitou smluvní stranu může tato smluvní strana od doplňkového protokolu odstoupit písemným oznámením deponitáři.

2. K takovému odstoupení dojde po uplynutí jednoho roku ode dne jeho přijetí deponitářem nebo k případnému pozdějšímu dni uvedenému v oznámení o odstoupení.

3. Každá smluvní strana, která v souladu s článkem 39 protokolu odstoupí od protokolu, se rovněž považuje za odstoupivší od tohoto doplňkového protokolu.

Článek 21

Závazná znění

Prvopis tohoto doplňkového protokolu, jehož anglické, arabské, čínské, francouzské, ruské a španělské znění mají stejnou platnost, je uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k tomuto doplňkovému protokolu své podpisy.

V Nagoji dne patnáctého října dva tisíce deset.